

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 20. Ağustos 2015
Sayı : 403

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanı'nın seçim sürecinde uyması gereken etik davranış ilkelerini belirleyen kanun teklifim gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur. Gereğini bilgilerinize arz ederim. Saygılarımla.

E. Özyalçın

1. Erdoğan ÖZYALÇIN
Erzincan Milletvekili

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LİĞİ
20 Ağustos 2015
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
20 Ağustos 2015
No: 16518

Anayasanın 104 üncü maddesi Cumhurbaşkanı'nın "Görev ve Yetkileri"ne ilişkin düzenleme yapmaktadır. Bu düzenleme "Cumhurbaşkanı, ayrıca Anayasada ve kanunlarda verilendiğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır" şeklindedir. Bunun yanında 105 inci maddede ise Cumhurbaşkanının "sorumluluk ve sorumsuzluk hali" hüküm altına alınmış ve "Cumhurbaşkanının, Anayasa ve diğer kanunlarda... tek başına yapabileceği bütün işlemler"nden sorumlu olacağı belirlenmiştir.

Cumhurbaşkanı'nın tarafsızlığı Anayasa ile tanımlanmıştır.

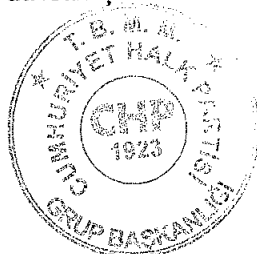
Yine Anayasa'nın 79 uncu maddesi ile "Seçimlerin genel yönetim ve denetimi" Yüksek Seçim Kurulu'na verilen görevi de hiçbir özel yoruma ihtiyaç duyulmayacak kadar açıktır.

Tüm bu anayasal hükümlere karşın 25. Dönem Milletvekili seçimi sürecinde, Cumhurbaşkanının hukuka, siyasi etiğe aykırı tutum ve söylemleri kamuoyunun malumudur.

Ayrıca, “400 milletvekili istiyorum”, “400 milletvekilini verin ve bu iş huzur içinde çözülsün” diyerek oy isteyebilmiştir.

Cumhurbaşkanı, anayasaya aykırı olmasına rağmen kural tanımazlığını muhalefet partilerinin seçim bildirgelerini eleştirerek sürdürmüş, bunları yaparken dini ve millî değerleri de kullanmaktan geri kalmamıştır.

Kanun teklifi ile 25. Dönem Milletvekili seçim sürecinde yaşanan anayasaya ve siyasi etiğe açıkça aykırılık teşkil eden hal ve davranışların bir daha tekrarlanmaması ve her siyasi görüşten yurttaşın oyu ile seçilen Cumhurbaşkanı'nın seçim sürecinde uyması gereken etik davranış ilkelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

CUMHURBAŞKANININ SEÇİM SÜRECİNDE UYGULAMAKLA YÜKÜMLÜ OLDUĞU ETİK DAVRANIŞ İLKELERİNİ

BELİRLEYEN KANUN TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1- Bu Kanunun amacı; milletvekili, il genel meclisi üyeliği, belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği, muhtarlık, ihtiyar meclisi üyeliği, ihtiyar heyeti üyeliği seçimlerinde ve Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halk oyuna sunulmasında seçim öncesi, seçim günü ve seçim sonrası Cumhurbaşkanı'nın uygulaması gereken etik işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Seçim sürecinde uygulanacak etik ilkeler

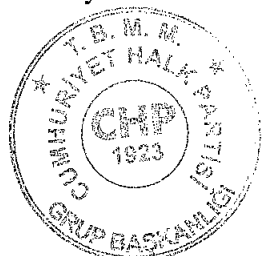
MADDE 2- Cumhurbaşkanı; milletvekili, il genel meclisi üyeliği, belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği, muhtarlık, ihtiyar meclisi üyeliği, ihtiyar heyeti üyeliği seçimlerinde ve Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulmasında belirlenen seçim takviminden bir ay öncesinden başlamak üzere seçimin gerçekleşeceği gün de dahil olmak üzere;

- Devletin ve diğer kamu tüzel kişileri ve bunlara bağlı kuruluşların doğrudan doğruya ve dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıkların, özel gelir kaynakları ve özel olanakları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklerin ve devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıfların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs ve ortaklıkların, garnizon komutanlıklarının, sivil toplum kuruluşlarının,
- Devletten herhangi bir türde özel teşvik, sübvansiyon veya maddi destek alan kamu kurum ve kuruluşlarının,
- Yerel yönetimlerin ve bunlara bağlı işletmelerin,
- Arazi alım satımı yapan veya toplu konut inşaatı işleriyle uğraşan şirketlerin veya hisselerinin yüzde 50'sinden fazlası devletin kontrolünde olan veya bu kuruluşlara müteahhitlik vb. hizmet veren kuruluşların, yapı ve/veya diğer kooperatiflerin, her türlü miting, açılış, toplu açılış, organizasyon, tören, ziyaret, açık hava toplantısı gibi etkinliklerine katılabilir ancak siyasi içerikli, herhangi bir siyasi partiye yönlendirici veya seçmenin oyunu etkileyecek nitelik taşıyan mahiyette konuşma yapamaz.
- Yazılı, işitsel ve/veya görsel medyaya siyasi içerikli, herhangi bir siyasi partiye yönlendirici veya seçmenin oyunu etkileyecek nitelik taşıyan mahiyette açıklama yapamaz.

Dürüstlük ve tarafsızlık

MADDE 3- Cumhurbaşkanı; belirlenen seçim takviminden bir ay önce de katılacağı tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket eder.

Görevini yerine getirirken dil, din, felsefi inanç, siyasi düşünce, ırk, cinsiyet ve benzeri sebeplerle hiçbir ayırım yapamaz. İnsan hak ve özgürlüklerine aykırı veya kısıtlayıcı muamelede ve fırsat eşitliğini engelleyici davranış ve uygulamalarda bulunamaz.

Takdir yetkisini, her türlü keyfilikten uzak, tarafsızlık ve eşitlik ilkelerine uygun olarak kullanır. Herhangi bir siyasi parti, kişi veya zümrenin yararını veya zararını hedef alan bir davranış veya eylemde bulunamaz. Cumhurbaşkanı, görevlerini yürütürken bu kanunda belirtilen etik davranış ilkelerine uymakla yükümlüdür. Bu ilkeler, Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri ile sorumluluk ve sorumsuzluk halini düzenleyen mevzuat hükümlerinin bir parçasını oluşturur.

Bu kanunun uygulamasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Yüksek Seçim Kurulu yetkilidir.

MADDE 4- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 24 üncü maddesinde yer alan "Cumhurbaşkanlığı" ve "Cumhurbaşkanı" ifadeleri ile ek fıkra da düzenlenen "Cumhurbaşkanlığı bütçesindeki ödenekler bakımından ikinci ve üçüncü fıkralar kapsamında yer alan hususlar Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile belirlenir ve uygulanır" hükmü madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

